

Reforma bugetului UE în contextul actualei crize economice

Ionela POPA

Universitatea „Constantin Brâncoveanu”, Pitești
popaionela80@yahoo.com

Denisa PARPANDEL

Universitatea „Constantin Brâncoveanu”, Pitești
parpandeldenisa@yahoo.com

Diana CODREANU

Universitatea „Constantin Brâncoveanu”, Pitești
codreanudia@yahoo.com

Rezumat. *Uniunea Europeană, considerată o forță pentru reînnoirea economică în Europa și la nivel global, trebuie să finanțeze nevoile a 500 de milioane de cetățeni. Pentru a face acest lucru, are nevoie de un buget inovator, adaptat la noile realități ale globalizării, și care să răspundă la provocările actuale și creează oportunități pentru ziua de mâine.*

În scopul îmbunătățirii procedurii bugetare s-a conturat necesitatea reformării bugetului comunitar, respectiv schimbarea modului în care este proiectat și cheltuit acesta. Modul de formare și împărțire a bugetului comunitar a fost modificat ori de câte ori situația din țările membre a impus-o. Astfel, instituțiile europene încheie, începând cu anul 1988, acorduri interinstituționale care acoperă procesul bugetar și alocarea bugetului. Acordurile se stabilesc pe o perioadă de mai mulți ani și poartă numele de „perspectiva financiară”. După Pachetele Delors I și Delors II, precum și după Agenda 2000, au fost proiectate alte două acorduri (pentru perioada 2007-2013 și, respectiv, 2014- 2020).

Lucrarea își propune să abordeze evoluția indicatorilor bugetari în contextul cadrului financiar multianual în care este proiectat bugetul Uniunii Europene.

Cuvinte-cheie: buget; reformă; cadru financiar multianual.

Coduri JEL: H61, H69.

Coduri REL: 20J, 20G.

Introducere

Uniunea Europeană, considerată o forță pentru reînnoirea economică în Europa și la nivel global, trebuie să finanțeze nevoile a 500 de milioane de cetățeni. Pentru a face acest lucru, are nevoie de un buget inovator, adaptat la noile realități ale globalizării, și care să răspundă la provocările actuale și creează oportunități pentru ziua de mâine.

Peste tot în Europa, guvernele, companiile și familiile aleg cu atenție în cazul în care se pune problema cheltuirii banilor proprii. Uniunea Europeană trebuie să trăiască, de asemenea, în limita mijloacelor sale, respectându-și principalul obiectiv: să investească pentru viitor. Bugetul Uniunii este relativ mic, de numai aproximativ 1% din bogăția Europei (măsurată prin VNB), care reprezintă în jurul valorii de 1/50 din bugetele statelor membre. Dar este un buget important, deoarece este aproape în întregime cheltuit pe investiții, nu pentru consum, și poate face o diferență reală în cazul în care alegerile sunt făcute corect.

2. Ce trebuie să știm despre bugetul Uniunii Europene...

Bugetul UE este adesea înțeles greșit și, de aceea, se impune să prezentăm principalele caracteristici ale acestuia:

1. Este un buget mic – Bugetul UE (27 state membre, 500 de milioane de cetățeni) a fost de aproximativ 127 miliarde de euro în 2011, ceea ce este foarte puțin în comparație cu suma bugetelor naționale din toate cele 27 de state membre ale UE, care se ridică la mai mult de 6,300 miliarde de euro. Cu alte cuvinte, cheltuielile publice totale ale celor 27 de state membre sunt de aproape 50 ori mai mari decât cheltuielile bugetului UE.

2. Este egal cu 1% din PIB-ul UE

Bugetul UE reprezintă aproximativ 1% din produsul intern brut al UE, pe când bugetele statelor membre reprezintă, în medie, 44% din PIB-ul național.

3. Un „nu deficit” bugetar

Bugetul UE este întotdeauna în echilibru, ceea ce înseamnă că niciun singur euro nu este cheltuit pe datorie.

4. Un buget de investiții

Bugetul UE este în principal un buget de investiții. 94% din ceea ce este vărsat în bugetul UE este investit în statele membre, în cadrul politicilor și programelor de care cetățenii beneficiază în mod direct. Acesta finanțează, pe termen lung, investiții care nu pot fi finanțate la nivel național (cum ar fi infrastructura transnațională sau investiții din domeniul cercetării).

5. Costuri administrative reduse

Mulți oameni cred în mod greșit că cea mai mare din bugetul UE este cheltuit pentru administrarea acestuia. În realitate, costurile administrative sunt doar o parte foarte mică din bugetul total. Acestea au fost stabile în ultimii ani și sunt făcute eforturi serioase pentru a le menține scăzute. În 2010, cheltuielile administrative ale UE au fost de aproximativ 7,9 miliarde de euro (ceea ce înseamnă aproximativ 6% din bugetul total al UE).

6. Creșterea mult mai lentă decât bugetele naționale

Între 2000 și 2010, bugetele naționale ale statelor membre UE au crescut cu 62%, în timp ce bugetul UE a crescut cu 37%. Cu toate acestea, în aceeași perioadă, UE s-a extins cu douăsprezece state membre noi, de la 15 la 27.

3. Bugetul UE: categorii de venituri și cheltuieli

Bugetul UE este un instrument important, care contribuie la atingerea obiectivelor declarate ale Uniunii Europene prin intermediul priorităților multianuale stabilite, ce se regăsesc în structura bugetului în componenta de cheltuieli. Sursele de finanțare ale bugetului European erau formate până în anul 1970 din contribuțiile statelor membre, iar din 21 aprilie 1970 acest sistem a fost înlocuit cu sistemul de resurse proprii tradiționale.

Uniunea Europeană dispune de „resurse proprii” pentru finanțarea cheltuielilor sale. Legal, aceste resurse aparțin Uniunii. Statele membre le colectează în numele UE și le transferă la bugetul UE.

Participarea statelor membre la constituirea bugetului Uniunii Europene se face prin intermediul resurselor proprii tradiționale și al altor tipuri de resurse. În acest sens distingem (Moșteanu, 2008, pp. 333-335):

1. *Resursele proprii tradiționale*: taxe, prime, sume adiționale sau compensatorii, sume sau factori adiționali, taxe din Tariful Vamal Comun și alte taxe stabilite sau care urmează a fi stabilite de către instituțiile Uniunii Europene în legătură cu comerțul cu țările terțe. Aceste sume sunt încasate de către administrațiile naționale și vărsate direct la bugetul Uniunii Europene, după reținerea unei cote de 25% corespunzătoare cheltuielilor cu colectarea veniturilor bugetare.

2. *Alte resurse proprii*. În această categorie se includ:

- resursele proprii din TVA, ce rezultă dintr-o cotă unică aplicată asupra încasărilor din TVA făcute de fiecare stat membru. Cu toate acestea, Uniunea lasă la latitudinea statelor membre decizia privitoare la sursele din care se face plata TVA către bugetul general comunitar.
- resurse bazate pe venitul național brut (VNB). Această resursă se calculează în funcție de diferența dintre cheltuieli și estimarea

celorlalte resurse proprii, prin aplicarea unei cote egale asupra mărimii VNB tuturor țărilor membre (cota aceasta se fixează în fiecare an în cadrul procedurii bugetare). Aceste resurse sunt cunoscute și sub denumirea de resurse complementare, fiind resurse de echilibrare a bugetului comunitar. Cota care se aplică asupra VNB se determină astfel încât resursele obținute să finanțeze diferența dintre cheltuielile anuale și nivelul celorlalte resurse proprii.

- venituri rezultate din toate taxele noi instituite în cadrul unei politici comune, în conformitate cu Tratatul Comunității Europene sau Tratatul Euratom;
- corecția în favoarea Marii Britanii este o derogare specială, obținută pentru contrabalansarea dezechilibrelor financiare majore ale Marii Britanii ce acoperă 2/3 din dezechilibrul bugetar constatat între vărsămintele veniturilor efectuate de Marea Britanie și cheltuielile Comunității referitoare la teritoriul britanic și este luată în sarcină de către alte state membre corespunzător unei prorate aplicate venitului național brut ca parte a venitului național brut comunitar.

3. Pe lângă resursele proprii, bugetul mai este finanțat și din alte surse, de mai mică importanță, cum ar fi diverse taxe și contribuții, venituri provenite din operațiunile administrative ale instituțiilor, dobânzi la plăți întârziate și amenzi precum și surplusurile din anii bugetari anteriori.

Componenta de cheltuieli a bugetului comunitar se compune din foarte multe capitole și linii bugetare, toate acestea fiind clasificate în titluri/heading-uri bugetare (Moșteanu, 2008, p. 334):

Creștere durabilă: competitivitate și coeziune;

Conservarea și gestionarea resurselor naturale, din care agricultura: cheltuieli de piață și plăți directe;

Cetățenie, libertate, securitate și justiție;

Uniunea Europeană ca partener mondial;

Administrație; Compensații pentru noile țări membre ale Uniunii Europene.

4. Cadrul financiar multianual la nivelul Uniunii Europene

În scopul îmbunătățirii procedurii bugetare s-a conturat necesitatea reformării bugetului comunitar, respectiv schimbarea modului în care este proiectat și cheltuit acesta. Modul de formare și împărțire a bugetului comunitar a fost modificat ori de câte ori situația din țările membre a impus-o. Astfel, instituțiile europene încheie, începând cu anul 1988, acorduri interinstituționale care acoperă procesul bugetar și alocarea bugetului. Acordurile se stabilesc pe o

perioadă de mai mulți ani și poartă numele de „perspectiva financiară”. După Pachetele Delors I și Delors II, precum și după Agenda 2000, au fost proiectate alte două acorduri (pentru perioada 2007-2013 și, respectiv, 2014-2020).

Problema reformării bugetului Uniunii Europene s-a conturat în decembrie 2005, când, într-o decizie a Consiliului European, a fost inserată o clauză care dădea mandat Comisiei Europene să propună o „revizuire a bugetului” în perioada 2008- 2009.⁽¹⁾

Motivația acestei decizii a reprezentat-o faptul că UE mai funcționa cu un buget croit pe baza nevoilor din anii cincizeci, ceea ce îngreuna în mod semnificativ finanțarea noilor priorități, cum ar fi creșterea economică, ocuparea forței de muncă, sănătatea publică sau educația și cercetarea.

Acordul interinstituțional privind actuala perspectivă financiară, semnat la 17 mai 2006 între Consiliul Uniunii, Comisia Europeană și Parlamentul European, reia și el ideea revizuirii într-o declarație anexată documentului:

“1. In accordance with the conclusions of the European Council, the Commission has been invited to undertake a full, wide-ranging review covering all aspects of EU spending, including the Common Agricultural Policy, and of resources, including the United Kingdom rebate, and to report in 2008/2009. That review should be accompanied by an assessment of the functioning of the Interinstitutional Agreement. The European Parliament will be associated with the review at all stages of the procedure on the basis of the following provisions:

- during the examination phase following the presentation of the review by the Commission, it will be ensured that appropriate discussions take place with the European Parliament on the basis of the normal political dialogue between the institutions and that the positions of the European Parliament are duly taken into account;

- in accordance with its conclusions of December 2005, the European Council "can take decisions on all the subjects covered by the review". The European Parliament will be part of any formal follow-up steps, in accordance with the relevant procedures and in full respect of its established rights.

2. The Commission undertakes, as part of the process of consultation and reflection leading up to the establishment of the review, to draw on the in-depth exchange of views it will conduct with European Parliament when analysing the situation. The Commission also takes note of the European Parliament's intention to call for a conference involving the European Parliament and the national parliaments to review the own-resources system. It will consider the outcome of any such conference as a contribution in the framework of that consultation process. It is understood that the Commission's proposals will be put forward entirely under its own responsibility.”

Din aceste informații putem observa că scopul principal al revizuirii a fost unul legat de viitor, acestea punând bazele unei noi perspective financiare (cadrul financiar aferent perioadei 20-7-2013, respectiv 2014-2020).

Cadrul financiar multianual nu reprezintă bugetul UE pentru o perioadă de șapte ani, ci un mecanism menit să asigure previzibilitatea cheltuielilor UE și, în același timp, respectarea unei discipline bugetare stricte. Acesta definește sumele maxime („plafoanele”) pentru fiecare domeniu de cheltuieli majore („rubrică”) din bugetul Uniunii. În acest context, în fiecare an, Parlamentul European și Consiliul, care reprezintă „autoritatea bugetară” a Uniunii, trebuie să stabilească de comun acord bugetul pentru anul următor. În realitate, bugetul anual adoptat se situează întotdeauna sub plafonul global al cadrului financiar multianual care stabilește, de fapt, prioritățile politice pentru anii următori și reprezintă, prin urmare, atât un cadru politic, cât și unul bugetar.

Actuala perioadă a cadrului financiar multianual a început în 2007 și se va încheia în 2013. În tabelele următoare evidențiem defalcarea cheltuielilor bugetate în actuala perspectivă multianuală și din perspectiva următoarelor perioade:

Tabelul 1

Perspectiva financiară (prețuri curente) pentru perioada 2007- 2013

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total 2007- 2013
1. Creștere sustenabilă	53.979	57.653	61.696	63.555	63.638	66.628	69.621	436.770
1a. competitivitate pentru creștere și dezvoltare	8.918	10.386	13.269	14.167	12.987	14.203	15.433	89.363
1b. Coeziune pentru creștere și dezvoltare	45.061	47.267	48.427	49.388	50.651	52.425	54.188	347.407
2. Prezervarea și managementul resurselor naturale	55.143	59.193	56.333	59.955	60.338	60.810	61.289	413.061
din care intervenții pe piață și plăți directe	45.759	46.217	46.679	47.146	47.617	48.093	48.093	330.085
3. Cetățenie, libertate, securitate și justiție	1.273	1.362	1.518	1.693	1.889	2.105	2.376	12.216
3a. Libertate, securitate și justiție	637	747	867	1.025	1.206	1.406	1.661	7.549
3b. Cetățenie	636	615	651	668	683	699	715	4.667
4. UE partener global	6.578	7.002	7.440	7.893	8.430	8.997	9.595	55.935
5. Administrație	7.039	7.380	7.525	7.882	8.334	8.670	9.095	55.925
6. Compensări	445	207	210					862
Total	124.457	132.797	134.722	140.978	142.629	147.210	151.976	974.769
Pondere din VNB	1,02 %	1,08 %	1,13 %	1,16 %	1,13 %	1,12 %	1,11 %	1,11 %

Sursa: Ungureanu, 2011, pp. 295-296.

Analizând cifrele agreate din perspectiva financiară, ne putem foarte ușor da seama care sunt prioritățile bugetare ale Uniunii: preservarea și managementul resurselor umane, coeziune pentru creștere și dezvoltare etc.

Cadrul financiar pentru perioada 2014- 2020 prezintă următoarele valori:

Tabelul 2

Perspectiva financiară (prețuri curente) pentru perioada 2014- 2020

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Total 2014-2020
1. Creștere inteligentă și favorabilă incluziunii	64 696	66 580	68 133	69 956	71 596	73 768	76 179	490 908
din care: Coeziune economică, socială și teritorială	50 468	51 543	52 542	53 609	54 798	55 955	57 105	376 020
2. Creștere durabilă, resurse naturale	57 386	56 527	55 702	54 861	53 837	52 829	51 784	382 927
din care cheltuieli pe piață și plăți directe	42 244	41 623	41 029	40 420	39 618	38 831	38 060	281 825
3. Securitate și Cetățenie	2 532	2 571	2 609	2 648	2 687	2 726	2 763	18 535
4. Europa în lume	9 400	9 645	9 845	9 960	10 150	10 380	10 620	70 000
5. Administrație	8 542	8 679	8 796	8 943	9 073	9 225	9 371	62 629
Din care: Cheltuieli administrative ale instituțiilor	6 967	7 039	7 108	7 191	7 288	7 385	7 485	50 464
Total credite de angajament	142 556	144 002	145 085	146 368	147 344	148 928	150 718	1 025 000
Pondere din VNB	1,08 %	1,07 %	1,06 %	1,06 %	1,05 %	1,04 %	1,03 %	1,05 %

Sursa: http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/publications/2011/mff2011/MFF_2011_ro.pdf.

Plafonul global de angajamente propuse de Comisie pentru perioada 2014- 2020 este de 1,025 miliarde de euro. Această sumă este egală cu cea din ultimul an al actualului cadru financiar multinațional (2013) înmulțită cu 7 (numărul de ani). Acest plafon reprezintă 1,05% din VNB-ul. Plafonul pentru plăți este egal cu 1,00% din VNB (1,06% pentru perioada 2007-2013):

Tabelul 3

Comparație între cadrele financiare multianuale pentru perioadele 2007-2013 și 2014-2020

(pe baza prețurilor din 2011)

		2007- 2013	2013	2013 X 7	2014 - 2020
Credite de angajament	în miliarde EUR	993,6	146,4	1 024,8	1 025,0
	% din VNB	1,12	1,12		1,05
Credite de plată	în miliarde EUR	942,8	137,8	964,4	972,2
	% din VNB	1,06	1,05		1,00

Sursa: http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/publications/2011/mff2011/MFF_2011_ro.pdf.

Noul cadrul financiar multianual cuprinde o serie de noutăți:

- *în materie de creștere economică, locuri de muncă și coeziune*

Facilitatea „Conectarea Europei” este o schemă cu totul nouă destinată finanțării infrastructurilor prioritare de interes paneuropean în domeniile transporturilor și energiei. Facilitatea va fi gestionată în mod centralizat de Comisia Europeană și va fi finanțată (40 miliarde euro + 10 miliarde euro din bugetul politicii de coeziune) dintr-o nouă secțiune a bugetului. Ratele de cofinanțare din bugetul UE vor fi mai ridicate în cazul investițiilor din regiunile mai sărace ale Europei.

Se propun instrumente de finanțare inovatoare pentru a accelera și pentru a garanta investiții de mai mare anvergură, care ar putea fi realizate doar prin intermediul finanțării publice, în special obligațiuni UE pentru finanțarea proiectelor. Comisia propune reunirea Fondului european de dezvoltare regională, a Fondului social european și a Fondului de coeziune într-un cadru strategic comun care să cuprindă și Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime.

Comisia propune încheierea de contracte de parteneriat cu fiecare stat membru pentru a obține o programare axată mai mult pe rezultate. Aceste contracte de parteneriat pot include și condiții macroeconomice pentru îmbunătățirea coordonării politicilor economice ale statelor membre.

Finanțarea acțiunilor de coeziune va continua să se concentreze pe regiunile și statele membre cel mai puțin dezvoltate. Cu toate acestea, pentru a facilita procesul de excludere progresivă a regiunilor din obiectivul de convergență și pentru a plasa pe aceeași poziție regiunile cu același nivel de prosperitate, se va crea o nouă categorie de regiuni de tranziție (al căror PIB pe cap de locuitor se situează între 75% și 90% din media UE). Fondurile de coeziune se vor concentra pe investițiile care contribuie la atingerea obiectivelor cuantificate stabilite în Strategia Europa 2020, pe baza unor dispoziții specifice privind condiționalitatea. Condiționalitatea va fi de două tipuri: condiții *ex ante*, care trebuie îndeplinite înainte de efectuarea plăților, și condiții *ex post*, care vor permite eliberarea de fonduri suplimentare numai dacă se constată obținerea rezultatelor scontate.

- *în materie de cercetare și inovare*

Cele mai importante trei programe de finanțare pentru cercetare și dezvoltare (Programul pentru competitivitate și inovare, Al șaptelea program-cadru și Institutul European de Inovare și Tehnologie) vor fi reunite într-un cadru strategic comun, Orizont 2020, pentru a elimina fragmentarea și pentru a evita suprapunerile. Schemele de finanțare vor fi standardizate și simplificate. De asemenea, pentru toate schemele de finanțare va exista un set unic de reguli privind participarea, auditul, structurile de sprijin, difuzarea rezultatelor și

schemele de rambursare. În ceea ce privește finanțarea, instrumentele financiare inovatoare vor ajuta la mobilizarea investițiilor private precum parteneriatele public-privat.

- *în materie de agricultură și mediu*

Ecologizarea a 30% din plățile directe către fermieri: pentru a se asigura că politica agricolă comună (PAC) contribuie la îndeplinirea de către UE a obiectivelor de mediu și a celor legate de politica climatică, 30 % din plățile directe vor fi condiționate de respectarea unei serii de cele mai bune practici în materie de mediu, în plus față de obligațiile în materie de ecocondiționalitate existente.

- *în materie de mediu și politici climatice*

Prioritățile aferente politicii de mediu și politicile climatice vor fi „integrate” în toate instrumentele-cheie de finanțare ale UE, printre care se numără coeziunea, agricultura, afacerile maritime și pescuitul, cercetarea și inovarea, precum și în programele de asistență externă.

- *în materie de justiție, sănătate și securitate*

Instrumentul financiar de protecție civilă (IFPC) va fi reînnoit pentru a răspunde diferitelor aspecte legate de gestionarea dezastrelor, și anume un răspuns mai coerent și mai bine integrat în cazuri de urgență, o mai bună pregătire pentru gestionarea dezastrelor și acțiuni inovatoare pentru reducerea riscului de dezastre.

Comisia prevede, de asemenea, o trecere de la programarea anuală la o programare multianuală, axată pe obținerea de rezultate, reducându-se astfel volumul de muncă administrativă a tuturor actorilor implicați.

- *pe scena mondială*

Un singur instrument integrat de preaderare pentru a reflecta fondurile structurale, Fondul de coeziune și Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR). Înlocuirea programelor din țările industrializate și emergente cu un nou instrument de parteneriat care să sprijine diplomația publică, o abordare comună și promovarea comerțului și a convergenței în materie de reglementare.

- *privind administrația UE*

Comisia a propus modificări majore ale actualului Statut al funcționarilor. Aceste modificări au ca scop principal reducerea cu 5% a personalului, astfel încât toate instituțiile, organele și agențiile să înregistreze o creștere a eficienței și a economiilor, garantându-se în același timp un serviciu public al Uniunii Europene care să corespundă celor mai înalte standarde.

Această reducere de personal ar trebui compensată printr-o mărire cu 2,5 ore pe săptămână a timpului de lucru, fără ajustări compensatorii ale salariilor. Cu numai șapte ani în urmă, Comisia Europeană a inițiat o reformă majoră a

administrației sale. Aceasta a prevăzut salarii mai mici la recrutare, crearea unei categorii de agenți contractuali cu salarii mai reduse, majorarea vârstei de pensionare, drepturi de pensie scăzute și cotizații mai mari la sistemul de pensii. Această reformă a permis deja economisirea a 3 miliarde de euro din banii contribuabilului european și se așteaptă ca până în 2020 să genereze economii suplimentare în valoare de 5 miliarde EUR.

- în materie de finanțare a bugetului UE

Se propune o reformă a sistemului de resurse proprii, care constă în eliminarea actualei resurse proprii bazate pe TVA și în crearea a două noi resurse proprii, respectiv una bazată pe o parte din încasările unei taxe pe tranzacțiile financiare (TTF), iar cealaltă pe veniturile provenite din taxa națională pe valoarea adăugată⁽²⁾.

Scopul nu este majorarea bugetului UE, ci contribuirea la eforturile naționale de consolidare bugetară, prin reducerea contribuțiilor directe de la bugetele statelor membre. Modificările propuse vor simplifica, de asemenea, contribuțiile existente la buget și vor consolida legătura dintre politicile UE și finanțarea UE.

5. Concluzii privind procesul de reformă bugetară

Reforma bugetului UE apare ca fiind necesară în special ca urmare a presiunilor bugetare exercitate de aderarea unor noi state membre de dimensiuni mari și de alte presiuni interne, dar și ca urmare a intensificării unor tendințe ale pieței și societății europene și globale, precum presiunile exercitate de schimbările climatice, caracterul accentuat global al relațiilor economice și securitatea resurselor de energie.

În contextul unei Uniuni Europene extinse, bugetul comunitar trebuie să aibă o structură modernă și flexibilă. Pentru a putea realiza un compromis între nevoia de flexibilitate și aceea de predictibilitate, trebuie analizată relația dintre alocarea eficientă a resurselor bugetare pe termen mediu și flexibilitatea alocărilor bugetare.

Discutând despre indicatorii bugetari, respectiv veniturile și cheltuielile bugetului comunitar, opțiunea strategică fundamentală pe care Uniunea o are de făcut acum și în viitor este între un buget cu un nivel decent, cu constrângeri bugetare tari – de tipul celui pe care îl are în prezent –, și un buget cu constrângeri laxe, care va sfârși mai devreme sau mai târziu în cheltuieli enorme.

Reforma bugetară pune la nivel fundamental problema alegerii între două căi:

- una, a dezvoltării prin ținerea sub control a cheltuielilor publice la nivel comunitar, inițiativa privată, respingerea protecționismului, îmbunătățirea mediului de afaceri pentru încurajarea formării interne de capital și a atragerii lui din exterior. Într-o anumită formă, aceasta este soluția Europei (palierul comunitar) axate pe reguli și nu pe bani;
- cealaltă, a maximizării expansiunii cheltuielilor publice comunitare prin renunțarea la constrângerile bugetare tari disponibile în prezent și accentuarea centralizării.

Prima cale mizează pe cetățeanul productiv și pe crearea de bogăție, cea de-a doua – pe posibilitatea de a ieși câștigători din redistribuția masivă ce va însoți procesul. Or, această speranță este una teoretică; redistribuirea este un proces politic, controlat, într-o formă sau alta, de cei care aduc resursele.

La nivelul Parlamentului European există un consens cu privire la necesitatea reformării bugetului cu scopul de a face mai bine față crizelor viitoare. „Pentru a crea locuri de muncă, pentru a asigura creșterea, competitivitatea și o piață internă puternică, avem nevoie de un buget UE solid. Fiecare euro cheltuit din bugetul comun micșorează poverile bugetelor naționale“ (Buzek, 2011). Părerile cu privire la modul în care se poate face acest lucru sunt însă împărțite: unii reprezentanți pun accentul pe modalitățile de obținere a unor resurse proprii, iar alții pe prioritizarea cheltuielilor.

Indiferent de măsurile adoptate în contextul reformării acestuia, bugetul comunitar trebuie conștientizat ca un instrument important pe care UE îl poate folosi în realizarea obiectivelor politice actuale, în generarea de schimbări și în maximizarea impactului pe termen lung al acțiunilor comunitare.

Note

- (1) Consiliul European, Bruxelles, 15-16 decembrie 2005 adresa Comisiei următoarea recomandare: “to undertake a full, wide ranging review covering all aspects of EU spending, including the CAP, and of resources, including the UK rebate, to report in 2008/9. On the basis of such a review, the European Council can take decisions on all the subjects covered by the review. The review will also be taken into account in the preparatory work on the following Financial Perspective.”
- (2) La 28 septembrie 2011, Comisia Uniunii Europene a elaborat o Propunere de directivă a consiliului privind sistemul comun al taxei pe tranzacțiile financiare și de modificare a Directivei 2008/7/CE. Taxa pe tranzacțiile financiare se va aplica pe teritoriile celor 27 de state membre și nu va acoperi tranzacțiile efectuate de persoane fizice sau de întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri), cum ar fi împrumuturile ipotecare, împrumuturile bancare contractate de IMM-uri sau contractele de asigurare. Nu se vor impozita nici tranzacțiile de schimb valutar, nici majorările de capital efectuate de către întreprinderi sau organisme publice. O astfel de taxă există deja în 10 state membre, dar acțiunea la nivelul UE este mai

adecvată pentru a se evita denaturarea și pentru a reduce fragmentarea pieței interne. Estimările preliminare indică faptul că în întreaga UE veniturile generate de această taxă ar atinge anual 57 miliarde de euro, în funcție de reacțiile pieței. O parte din venituri ar putea fi folosite ca resurse proprii pentru bugetul UE, ceea ce ar duce la reducerea contribuțiilor naționale la bugetul UE și la diminuarea presiunii exercitate asupra bugetelor naționale.

Bibliografie

Moșteanu, Tatiana (coordonator) (2008). *Buget și trezorerie publică*, Editura Universitară, București

Ungureanu, M. (coordonator) (2011). *Buget și trezorerie publică*, Editura Universitară, București

<http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/publications/2011>

<http://www.mfinante.ro/reformabugue>

<http://eur-lex.europa.eu/budget/www/index-ro.htm>